

متن پرسش

با سلام: استاد ممنون از وقت و حوصله ای که برای پرسش های این جانب صرف می کنید. بنده در کتاب شرح حدیث جنود عقل و جهل امام خمینی(ره)، متوجه ی اصطلاح عقل کلی نمی شوم. ایشان فرموده اند منظور از عقل در این حدیث عقل کلی است اما بنده متوجه ی تعاریف ایشان نشدم در مقاله ها جستجو کردم ولی می ترسم آنچه از مفهوم عقل کلی برداشت کرده باشم اشتباه باشد. اگه امکان دارد برای بنده توضیح مختصر و قابل فهمی دهید که منظور از این عقل کلی چیست؟ و نیز در صورت امکان تعریفی قابل فهم برای عقل جزئی بیان کنید. استاد سوال دیگر اینکه می شود این عقل در حدیث جنود عقل و جهل را، عقل دیگری در نظر گرفت؟ با تشکر. یا علی (علیه السلام)

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ملاحظه بفرمایید که در آن حدیث حضرت صادق «علیه السلام» می فرمایند خداوند به عقل فرمود برو، و رفت و سپس فرمود بیا و آمد. یعنی حقیقتی در این عالم هست که مطابق امر الهی می رود و مطابق امر الهی می آید، حال این حقیقت را به نام «عقل» نامیده اند و هرکس بهره ای از آن حقیقت داشته باشد مطابق امر خدا به عالم کثرات رجوع می کند ولی در عالم کثرات متوقف نمی شود، زیرا وقتی حضرت حق به او امر می کند که برگرد، برمی گردد. بر عکس جهل. حال این حقیقت را عقل کلی گویند از آن جهت که چیزی است ماوراء افراد بلکه افراد می توانند از آن بهره مند شوند. عقل جزئی در اصطلاح به معنای آن تفکری است که به کثرات عالم مشغول است و زندگی دنیایی را سامان می دهد. موفق باشید